

Økonomiforbunders Forlag
Juni - 09

Hans Viggo Godsk Pedersen

Handelsbrev
og
Handelsbrev

Ejerpantebreve og skadesløsbreve
© 1990 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
eller mangfoldiggørelse af denne bog
eller dele heraf
er uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Tryk: Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 1990
ISBN 87-574-5790-5

Indholdsfortegnelse

Torord	11
Kapitel 1 Introduktion	13
1. Trek af udviklingen	14
1.1. Akkomodationsobligationer	15
1.2. Ejerpantebreve og skadesløsbreve	16
2. Dokumenternes karakter	18
3. Skadesløsbreve til ihændehaber	21
4. Pantsætningens omfang og forholdet til andre	22
5. Alprænsning	23
Kapitel 2 Etablering af sikkerhedsretten	25
1. Pantsætningen	25
2. Problemer i forbindelse med tinglysningen	26
2.1. Indholdet må være endeligt fastsat	26
2.2. Formularer	29
3. Sikringsakt – sekundære rettigheder – indbrudspant	30
3.1. Sekundære rettigheder – indbrudspant	30
3.2. Negotiable ejerpantebreve	32
3.3. Unegotiable ejerpantebreve	33
4. Genanvendelse – overdragelse – frempantsætning	35
4.1. Negotiable ejerpantebreve	35
4.1.1. Hvor stort et beløb kan overdrages?	36
4.1.2. Isoleret frempantsætning af pantefordringer	37
4.1.3. Uretmæssig overdragelse af den underliggende fordring	39
4.1.3.1. Særligt om skyldnerens konkurs	42
4.1.4. Overdragelse af underliggende fordringer med panteret	44

4.2. Skadesløsbreve – unegotiable ejerpantebreve	46
4.2.1. Genanvendelse	46
4.2.2. Overdragelse – generelt og af skadesløsbreve	46
4.2.2.1. Særligt om unegotiable ejerpantebreve	49
5. Ægtefællesamtykke	50
6. Stempelproblemer	52
6.1. Generelt om stempel	52
6.2. Forhøjet stempel for »forbrugslån«	54
6.3. Værdierklæring – personligt gældsansvar	54
6.4. Overdragelse – flytning	55
6.5. Omdannelse – tvangsauktion	57
6.6. Fritagelser – sikkerhed for byggelån	57
Kapitel 3 Prioritetsstillingen	59
1. Oprykning efter og ledige pladser inden for rammerne af ejerpantebreve og skadesløsbreve	59
1.1. Fast ejendom	59
1.1.1. Ledige pladser ved sikkerhed for betingede fordringer	59
1.1.2. Ledige pladser ved visse rykningstilfælde	60
1.2. Løsøre	62
2. Indbrudspant, sekundære håndpanterettigheder og udlægs prioritetsstilling	62
2.1. Fast ejendom	62
2.1.1. Den sekundære rets placering	65
2.1.2. Fortrængning	70
2.1.2.1. Udvidelser der ikke kan afværges	70
2.1.2.2. Vederlag for aftalte ydelser	71
2.1.2.3. Udvidelser, der er nødvendige for at afværge tab	73
2.1.2.4. Særligt om tredjemandspant	73
2.1.3. Oprykning	75
2.1.3.1. Indbrudspantebreve	75
2.1.3.2. Sekundære håndpanterettigheder	76
2.1.3.3. Retsforfølgning	77
2.1.4. Særlig om konflikt mellem sekundær håndpantsetning, udlæg og indbrudspantebreve	78
2.2. Løsøre	82
3. Med hensyn til renter og omkostninger	85

Kapitel 4 Sikkerhedsrettens omfang – alskyldserklæringer	93
1. Sikkerheden stillet af debitor	96
1.1. Aftalens indgåelse	97
1.2. Fastlæggelse af aftalens indhold i forhold til debitor	98
1.3. Retsvirkningen i forhold til efterstående rettighedshavere	101
1.4. Retsvirkningen i forhold til pantsætterens øvrige kreditorer	104
1.4.1. Omstødelse over for pantshaveren	105
1.4.2. Omstødelse i forhold til overdrageren	109
1.4.2.1. Overdrageren hæfter for fordringens opfyldelse	109
1.4.2.2. Overdrageren hæfter ikke for fordringens opfyldelse	112
2. Sikkerhed stillet af tredjemand	113
2.1. Aftalens indgåelse	114
2.2. Fastlæggelse af aftalens indhold i forhold til garanten	114
2.3. Aftalens virkning i forhold til sekundært berettigede	116
2.4. Aftalens virkning i forhold til de øvrige kreditorer	116
2.4.1. I forhold til garantens kreditorer	116
2.4.2. I forhold til hovedskyldnerens kreditorer	118
2.4.2.1. Om omstødelse af kontrasikkerhed	119
2.4.2.2. Om udelukkelse af fyldestgørelsesadgang i kontrasikkerhed	119
3. Særligt om tilfælde, hvor der er en nærmere forbindelse mellem parterne	121
3.1. Mellem hovedmand og garant	121
3.1.1. Hovedmand og garant som én skyldner	122
3.1.2. Nærmere forbindelse i øvrigt	124
3.2. Mellem kreditor og skyldner	127
3.3. Mellem kreditor og garant	128
4. Afslutning	129
Kapitel 5 Fyldestgørelse	131
1. Fyldestgørelsestiden	131
1.1. Pant for egen gæld	131
1.2. Pant for tredjemands gæld	134
2. Fyldestgørelse i dokumentet	136
3. Individualforfølgning i kapitalværdien	137
3.1. I det pantsatte	137
3.1.1. Særligt om sikkerhed i flere aktiver	142

3.2. I pantsætterens øvrige formue	145
4. Fyldestgørelse i brugsværdien	147
5. Universalforfølgning	149
Kapitel 6 Regres og indtrædelsesret	155
1. Generelt om regres og indtrædelsesret	156
2. Indtræden i sikkerhedsrettigheder ved kaution og tredjemandspant	160
2.1. Sikkerheder stillet af en hovedmand	160
2.1.1. Sikkerhed for restfordringen	161
2.1.2. Sikkerhed for øvrige fordringer	161
2.2. Sikkerheder stillet af andre tredjemænd	164
2.2.1. Tabsfordelingen	165
2.2.1.1. Om pantets værdi	166
2.2.2. Tabsfordeling ved sikkerheder, der delvis hæfter for forskellige fordringer	167
2.2.2.1. Den generelle sikkerhed ikke primært bundet til en bestemt fordring	168
2.2.2.2. Den generelle sikkerhed primært bundet til én fordring	170
3. Regres og indtræden ved uens behæftede panter	170
4. Indtræden for garanter kombineret med uens behæftede panter ..	174
Kapitel 7 Sikkerhedsrettens ophør – genstilling efter omstødelse	177
1. Forældelse	178
1.1. Den underliggende fordring	178
1.2. Pantefordringer	179
1.2.1. Fast ejendom	179
1.2.2. Løsøre	181
1.3. Om virkningen af den underliggende fordrings forældelse ..	181
2. Prækclusion	182
3. Konfusion	185
4. Genstilling af pant ved omstødelse o.lign.	187
4.1. Med hjemmel i KL § 80	187
4.2. Ved omstødelse på andet grundlag over for pantsætter	190
4.3. Ved omstødelse over for kreditor	190
4.3.1. Skadesløsbrev som sikkerhed	192
4.3.2. Ejerpantebrev som sikkerhed	194
4.4. Om konflikt mellem panthaver og konkursbo	195
4.5. Nærmere om manglende mulighed for genstilling	197

Kapitel 8 Afslutning	201
Forkortelsesliste	205
Litteraturliste	207
Domsregister	209
Sagregister	211

Forord

For nogle år siden lavede jeg en afhandling om ejerpantebreve og skadesløsbreve med inddragelse af problemer ved anvendelse af alskyldserklæringer. Den her foreliggende bog er en noget forkortet og bearbejdet version af dette tidligere arbejde.

Det er mit håb, at bogen – selv om jeg benytter lejligheden til et forsøg på fremme af egne synspunkter – vil kunne gøre nytte for de personer, der i praksis støder på problemer inden for området. Bl.a. af denne årsag er bogen forsynet med sag- og domsregister.

Al hensyn til færdiggørelse af manuskriptet har det ikke været muligt at tage hensyn til materiale, der er fremkommet efter d. 1. oktober 1989.

Jeg takker assistent *Kellen Ajule*, der har renskrevet størstedelen af manuskriptet, og assistent *Kirsten Damkilde*, der også har bistået med renskrift. Jeg takker også stud. merc. jur. *Anne Reinert*, der har hjulpet med korrektioner i manuskriptet, og som har udarbejdet sag- og domsregister.

København, november 1989
Hans Viggo Godsk Pedersen